

Neznámý jihoslovanský malíř, Podobizna Herberta Masaryka, 1899, olej na plátně 24×22 cm

Herbert Garrigue Masaryk

(*1. 5. 1880 Vídeň - † 15. 3. 1915 Praha)

1880 narodil se ve Vídni 1. května jako druhé dítě univerzitního profesora Tomáše G. Masaryka a Charlotty Garrigue Masarykové

1882 Masarykovi se stěhují do Prahy

1891/1896 navštěvuje malostranské reálné gymnázium

1896/1897 zapsán do 1. ročníku Uměleckoprůmyslové školy v Praze, oddělení pro ornamentální a figurální kresbu

1897 navštěvuje přípravku pražské Akademie (prof. M. Pirner, prof. J. V. Myslbek)

1898/1900 studuje na pražské Akademii (speciální škola, Vojtěch Hynais)

1900/1901 přihlásil se ke studiu na Accademia di Belle Arti di Firenze ve Florencii

1901/1902 studuje na Koninklijke Academie voor Schone Kunsten v Antverpách

1904/01/15 stává se členem SVU Mánes

1904/1905 narukoval jako jednorozční dobrovolník k 11. pěšímu pluku na Smíchově, záhy propuštěn ze zdravotních důvodů (následek sportovního úrazu)

1905 seznamuje se s Antonínem Slavíčkem a maluje v Kameničkách spolu s Otakarem Nejedlým a Angelo Zeyerem

1906/1907 opakovaně navštěvuje belgické pobřeží, zejména Nieuwpoort u Ostende

1908 cestuje přes Terst do Alexandrie; od tohoto roku pravidelně vystavuje na spolkových výstavách SVU Mánes

1909/1910 další cesty do Belgie

1910/08/20 sňatek s ovdovělou Mílou Slavíčkovou

1911/04/03 narodila se dvojčata Anna a Herbert

1911 pobyt v Jindřiši u Jindřichova Hradce

1912 umírá syn Herbert na zápal plic; letní pobyt v Německé Rybné v Orlických horách

1913 prodej domu v Dobrovského ulici, stěhování do nového bytu U Akademie 373

1914 narodil se syn Tomáš, po třech měsících umírá na zápal plic; HGM maluje sám v Borové u Poličky

1915/zima maluje v Borové svůj poslední obraz Pohřeb

1915/03/15 umírá v Praze na tyfus

1915/07/06 se narodila dcera Herberta

Samostatné výstavy

1925/03/14-1925/04/20 LXXXIX. výstava SVU Mánes věnovaná dílu Herberta Masaryka, Praha, Výstavní síň SVU Mánes, 223 prací

1935/03/04-1935/04/15 Vzpomínková výstava vybraných prací Herberta Masaryka, Praha, Alšova síň Umělecké besedy, 71 práce

1993 Herbert Masaryk – Život a dílo, Výstavní síň ÚLUV, Praha

Společné výstavy

1911/01-1911/02 XXXV. výstava SVU Mánes, Obecní dům, Praha

1914/05-1914/06 XLVI. výstava SVU Mánes, Obecní dům, Praha

1916/04-1916/05 XLVII. výstava SVU Mánes, Obecní dům, Praha

1924/08-1924/09 Razstava češke moderne umetnosti - Društvo upodablajočih umetnikov Mánes iz Prage, Jakopičev paviljon, Ljubljana

1926/09-1926/11/22 Stá výstava SVU Mánes, Obecní dům, Praha

1927/04 125. výstava SVU Mánes, Dom Umeleckej besedy slovenskej, Bratislava

1930/11-1930/12 Sto let českého umění 1830-1930, Mánes, Praha

1937/05-1937/08 50 let Mánesa, Mánes, Praha

1939/03/09-1939/04/16 Výstava podobizen (Práce členů Mánesa za padesát let), Mánes, Praha

1942/03/23-1942/04/26 Opuštěná paleta, Topičův salon, Praha

1947/02/05 Výstava obrazů a soch z majetku hl. města Prahy, Praha

1959/06-1959/07 České moderní malířství, Dům umění, Ostrava

1971 Český portrét, Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou

1971 České malířství XX. století ze sbírek Národní galerie: díl I. - generace devadesátých let, Národní galerie, Sběrka moderního umění, Praha

1978/02/24-1978/05/09 Přírůstky českého malířství 20. století v Moravské galerii v Brně za uplynulých

deset let, Moravská galerie, Brno

1983 Malíři Orlických hor (stálá expozice), Orlická galerie v Rychnově nad Kněžnou

1984/07/12-1984/09/30 České malířstvo XX. století zo zbierok Národnej galérie v Prahe: I. diel - generácia devadesiatých rokov, Oravská galéria, Dolný Kubín

1985 Sztuka czeska przelomu XIX/XX wieku, Krakow

1987/01/30-1987/03/15 Krajina Orlických hor a Podorlicka v českém výtvarném umění (1850-1986), Krajská galerie, Hradec Králové

1987/04/29-1987/06/28 Český portrét 1877-1987, Středočeská galerie, Praha

1987/05/07-1987/07/12 SVU Mánes, Výstava ke 100. výročí založení, Mánes, Praha

1988/01/26-1988/03/13 Z nových zisků Národní galerie v Praze z let 1984-1986, 4. část, Městská knihovna, Praha

1989 Z nových zisků Národní galerie v Praze (1987-1988), Národní galerie, Praha

1989/03/10-1989/04/16 České malířstvo XX. století zo zbierok Národnej galérie v Prahe: I. diel - generácia devadesiatých rokov, Východoslovenská galéria, Košice

1996/04/30-1996/09/08 V prostoru 20. století - české umění ze sbírky Galerie hlavního města Prahy, Městská knihovna, Praha

2014/04/25-2014/08/31 České umění ze sbírky GVUN, I. část - malba, Galerie výtvarného umění v Náchodě, zámecká jízdárna, Náchod

2014/05/25-2017/12/31 Stav mysli – Za obrazem, stálá expozice GASK, Kutná Hora

Herbert Masaryk, Malovaná skříňka, 1914, olej na plátně adjustovaném na lepenku 39,5×30 cm

Orlická galerie

Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou

Il. patro Kollowratského zámku v Rychnově nad Kněžnou

Herbert Masaryk, Krajina s břizou I., 1911, olej na plátně 32×41 cm

Malíř HERBERT MASARYK a náš kraj

výstava je programovou součástí Poláčkova léta 2015

vernisáž 19. 6. 2015 v 17 h

výstavu uvede
PhDr. Eva Kosáková

v hudebním programu vystoupí
X-tet Rychnov nad Kněžnou pod vedením Mgr. Dagmar Zemánkové

logo Orlické galerie a písmo: Iveta Hostašová

otevřeno denně
mimo pondělí
9–13 a 14–17 h

tel. +420 494 534 015
e-mail: galerie@moh.cz
www.moh.cz

20. 6. — 13. 9. 2015

Herbert Masaryk, *Samoty u Nebeské Rybné, 1914, lept*

Herbert Masaryk, *Stavení v polích, [1914], lept*

Herbert Masaryk, *Chalupa ve svahu, [1914], lept*

Herbert Masaryk se pro malířství rozhoduje v době, kdy se secese začíná formovat jako sloh. Je mladší než generace devadesátých let a o něco málo starší než příslušníci generace, která začíná vystupovat kolem roku 1910 s novými programy popírajícími dosavadní tradici.

Masaryk všechny tyto vlivy vstřebává a přetváří si je po svém. Nestojí v opozici proti nikomu – od mládí obdivuje Schwaigera, má přátele mezi staršími členy Mánesa, kteří stáli u založení spolku, patří do okruhu malířů kolem Antonína Slavíčka. ... Herbert Masaryk se přátelí se všemi, uznává jejich cesty, nikoho nezavrhuje, v jeho povaze je vzácná vlastnost – tolerance.

Přestože neměl čas definitivně formulovat, co jeho práce slibovala a napovídala, není jeho celoživotní dílo pouhým torzem. Jeho síla je v úspornosti použitých prostředků, bez vnějších efektů.

Herbert Masaryk, jehož talent je spíše umírněně kultivovaný, než oslnivě živelný, přináší svou poetickou realistickou tvorbou něco nového právě ve své jednoduchosti a snaze po zachycení podstatného.

Eva Kosáková, *Herbert Masaryk - Život a dílo, Masarykovo demokratické hnutí, Praha 1993*

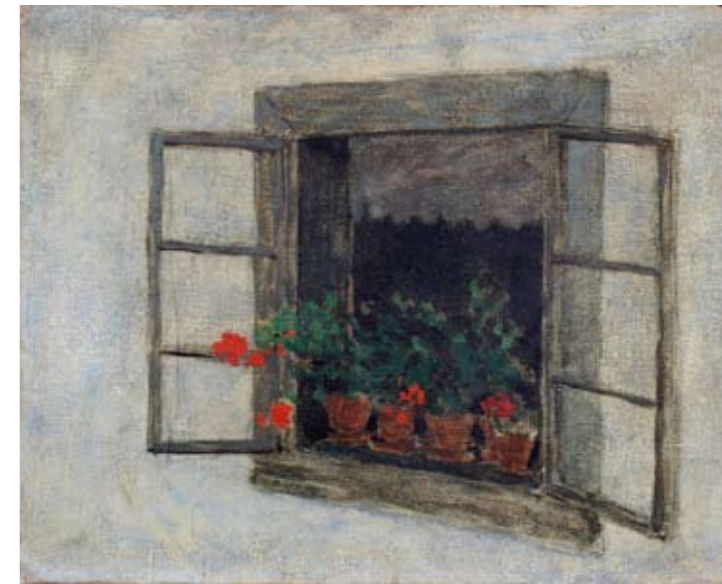

Herbert Masaryk, *Zimní krajina se stromem, 1914, olej na lepence 22x29 cm*

... Byl celým svým založením i přesvědčením realista, který chtěl získati z poznání skutečnosti poznání formální, vedoucí k stylu. Od svých impresionistických druhů lišil se snahou dobrati se vnitřního smyslu formy a niterné konstrukce věcí viděných. Viděl věcně a maloval věcně, aniž upadal do popisu příliš zevrubného, hledal styl, aniž přejímal tu kterou slohovou formuli, kterou nabízelo umění západní. V posledních letech svého krátkého života namaloval Masaryk několik obrazů, v nichž se ustaloval jeho malířský názor i rukopis způsobem slibným; předčasná smrt zmařila však s mladým životem i uměleckou naději, již připínali přátelé k svéráznosti osobnosti Masarykově.

Antonín Matějček, *Umění, roč. VIII., 1935*

Herbert Masaryk, *Zahrada v Dobrovského ulici, 1912, olej na plátně 56x70 cm*

Herbert Masaryk, *Okno s květinami, 1914, olej na plátně 32x42 cm*

Navštívil jsem děkana Jana Selichara v Německé Rybné u Žamberka, abych si prohlédl jeho galerii obrazů ... Prohlížeje cennou galerii, kterou pan děkan na své faře za léta nashromáždil, sháněl jsem se také po obrazech Herbertových.

Starý pán mi s povzdechem řekl:

„Od Herberta Masaryka nejenže nic nemám, ale já jsem od něho vůbec nic neviděl. On nikdy nikomu nic neukázal a všechny své práce schovával, aby k nim nikdo nepřišel.“

Tak zůstal Herbert až do konce nedůvěřivý k lidem i velmi blízkým, a snad i k své práci. Nevím ani, zdali za svého života něco veřejně vystavil. Zdá se mi, že jeden obrázek na výstavě Mánesa. Po smrti jeho se však ukázalo, že v něm odešel malíř nevšedního nadání ... Zůstala po něm dobrá díla a dalo se od něho ještě mnoho očekávat.

Jeho jméno zůstane v dějinách českého moderního umění čestně zapsáno.

Josef Jaroslav Filipi, *S Masarykovými – Hrst vzpomínek, Čin, Praha 1947.*